

4. Третя швидка оцінка завданої шкоди та потреб відновлення України (RDNA3) / Світовий банк, Уряд України, Європейська Комісія, ООН. 2024. 175 с. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099030524111036583/pdf/P180174-baec2cf9-ad39-4bb6-98b8-e9db92d9bd2c.pdf>

5. Українські біженці: хто вони, скільки їх та як їх повернути? / Центр економічної стратегії. Київ, 2024. 64 с. <https://ces.org.ua/who-are-ukrainian-refugee-research/>

Ірина Унінець
д-р.екон.наук, професор
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана
Київ, Україна

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується високим рівнем невизначеності, зумовленим геополітичними конфліктами, структурними змінами глобальних ринків, цифровою трансформацією, кліматичними ризиками та наслідками пандемічних криз. Сукупність зазначених чинників формує нові макроекономічні виклики, які потребують удосконалення методологічного інструментарію економічної аналітики та переосмислення підходів до прогнозування економічних процесів.

Однією з ключових тенденцій останнього десятиліття є посилення нестабільності світових фінансових ринків та зростання частоти зовнішніх шоків. Традиційні макроекономічні моделі, що базуються на припущеннях про відносну стабільність економічного середовища, дедалі частіше демонструють обмежену здатність до прогнозування в умовах швидких змін. Це зумовлює необхідність інтеграції до економічного аналізу методів сценарного моделювання, аналізу великих масивів даних та інструментів штучного інтелекту [1].

Для України проблема адаптації економічної аналітики набуває особливої актуальності в умовах воєнних дій, значних демографічних втрат, руйнування виробничого потенціалу та необхідності післявоєнного відновлення. Ефективне формування державної економічної політики потребує оперативного моніторингу макроекономічних показників, оцінювання ризиків та моделювання альтернативних сценаріїв розвитку економіки [2].

Водночас цифровізація відкриває нові можливості для економічної аналітики. Використання технологій Big Data, машинного навчання та інтелектуальних систем підтримки прийняття рішень дозволяє суттєво підвищити точність прогнозів і скоротити часові витрати на обробку інформації. Застосування сучасних аналітичних платформ забезпечує можливість аналізу

економічних процесів у режимі реального часу, що є важливим фактором підвищення ефективності антикризового управління [3].

Важливим напрямом трансформації економічної аналітики є також розширення системи індикаторів розвитку. Поряд із традиційними показниками економічного зростання, інфляції та зайнятості дедалі більшого значення набувають показники стійкості економічних систем, людського розвитку, цифрової конкурентоспроможності та екологічної безпеки. Такий підхід відповідає концепції сталого розвитку та дозволяє комплексно оцінювати результати економічної політики [4].

Отже, сучасні макроекономічні виклики зумовлюють необхідність адаптації економічної аналітики до умов підвищеної невизначеності та динамічності глобального середовища. Підвищення ефективності аналітичних досліджень пов'язане з використанням цифрових технологій, інтеграцією міждисциплінарних підходів і розвитком систем прогнозування, орієнтованих на оцінювання ризиків та формування сценаріїв розвитку. Для України такі зміни є важливою передумовою забезпечення економічної стійкості та успішної післявоєнної модернізації.

Література

1. Mankiw N. G. Macroeconomics. 11th ed. New York : Worth Publishers, 2024. 640 p.
2. World Bank. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment. Washington, DC : World Bank Group, 2025. 328 p.
3. Brynjolfsson E., McAfee A. The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies. New York : W. W. Norton & Company, 2016. 320 p.
4. United Nations. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. New York : United Nations, 2015. 41 p.

Іванна Федько

здобувач PhD

*Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана*

Київ, Україна

АНАЛІТИКА ВНЕСКУ МАЛОГО ТА МІКРОБІЗНЕСУ У ЗРОСТАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Досягнення радикального підвищення соціально-економічної ефективності господарської діяльності в умовах воєнного стану, постійних ворожих ударів по енергетичній та виробничій інфраструктурі неможливо без вагомих структурних зрушень, без прискорення процесів адаптації національної господарської системи до нових ресурсних обмежень, нових стандартів соціально-економічної ефективності, що дозволять досягти бажаного (необхідного для виживання)